

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ
Кафедра менеджменту**

**УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА**

кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
4 курсу денної форми навчання
Станіслава БАЛДІНА

Науковий керівник:
доцент, кандидат педагогічних наук
Мар'яна ЯЦИК

Рецензент:
директор ТОВ «Репласт»
Микола БАЛДІН

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

«___» _____ 2024 р., протокол № ___

Завідувач кафедри менеджменту

_____ Галина ЛЕСЬКІВ

Львів

2024

АНОТАЦІЯ

БАЛДІН С. Управління якістю продукції в системі сучасного менеджменту підприємства. – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент». – Львівський державний університет внутрішніх справ, МВС України, Львів, 2024.

У першому розділі проведено теоретичне дослідження ролі якості продукції в системі сучасного менеджменту підприємства, визначено зміст та механізм управління якістю продукції на підприємстві. У другому розділі проаналізовано господарську діяльність та систему управління якістю продукції ТОВ «Репласт», запропоновано напрями підвищення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт».

Ключові слова: якість, продукція, управління якістю, система менеджменту якості.

ABSTRACT

BALDIN S. Product quality management in the system of modern enterprise management. – Manuscript.

Research for obtaining a bachelor's degree in the specialty 073 «Management». – Lviv State University of Internal Affairs, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Lviv, 2024.

In the first chapter, a theoretical study of the role of product quality in the modern management system of the enterprise was carried out, the content and mechanism of product quality management at the enterprise were defined. In the second chapter, the economic activity and the product quality management system of «Replast» LLC are analyzed, directions for improving the efficiency of product quality management of «Replast» LLC are proposed.

Keywords: quality, products, quality management, quality management system.

ЗМІСТ

ВСТУП	.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА.....		6
1.1. Роль якості продукції в системі сучасного менеджменту підприємства.....		6
1.2. Зміст управління якістю продукції.....		11
1.3. Механізм управління якістю продукції на підприємстві.....		15
Висновки до першого розділу.....		17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В ТОВ «РЕПЛАСТ».....		18
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Репласт» та його господарської діяльності.....		18
2.2. Аналіз системи управління якістю продукції ТОВ «Репласт».....		25
2.3. Напрями підвищення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт».....		37
Висновки до другого розділу.....		41
ВИСНОВКИ.....		42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....		44

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні умови здійснення підприємницької діяльності висувають нові вимоги, особливо це стосується якості продукції. Якість продукції є важливим фактором забезпечення високої конкурентоспроможності підприємства та ключовим фактором його успіху. Враховуючи, що в період війни є певна обмеженість до певних ринків та проблеми зі збутом продукції, виробничим підприємствам надзвичайно необхідно відповідати високим стандартам якості, в тому числі міжнародним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова спільнота постійно здійснює дослідження питання управління якістю продукції. Вчені, які внесли розвиток у вивчення цього питання є І. Абрамович, Д. Гасюка, Г. Павлова, І. Чеботарьова та інші. Проте, є ряд питань, які потребують додаткового дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей управління якістю продукції в системі сучасного менеджменту підприємства.

Завданням кваліфікаційної роботи є:

- з'ясувати роль якості продукції в системі сучасного менеджменту підприємства;
- визначити зміст управління якістю продукції;
- охарактеризувати механізм управління якістю продукції на підприємстві;
- здійснити загальну характеристика ТОВ «Репласт» та його господарську діяльність;
- проаналізувати систему управління якістю продукції товариства;
- запропонувати напрями підвищення ефективності управління якістю продукції товариства.

Об'єктом дослідження є система управління якістю продукції в системі сучасного менеджменту підприємства.

Предметом дослідження є процес та методи управління якістю продукції в системі сучасного менеджменту підприємства.

Методи дослідження. За допомогою методу системного аналізу та синтезу було здійснено аналіз теоретичних аспектів управління якістю продукції в системі сучасного менеджменту підприємства. За допомогою методів статистичного аналізу, факторного аналізу, лінійного масштабування було здійснено аналіз системи управління якістю продукції ТОВ «Репласт».

Інформація про практичне значення роботи, апробацію результатів дослідження (їх впровадження на підприємстві чи організації, участь у науково-практичних конференціях, публікації). Основні результати дослідження були апробовані на круглому столі «Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави» (м. Львів, ЛьвДУВС, 10 травня 2024 р.).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел. Кваліфікаційна робота містить 9 рисунків, 15 таблиць, 40 позицій використаної літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Роль якості продукції в системі сучасного менеджменту підприємства

Кожне підприємство, яке займається виробництвом продукції прагне це робити безпечно та якісно, зберігаючи здоров'я кожного працівника та довкілля. Підприємства докладають максимальних зусиль, щоб забезпечити високу якість виготовленої продукції.

Поняття якість у широкому розумінні є універсальною філософською категорією, яка охоплює як явища зовнішнього світу, так і свідомість людини. Категорія «якість» була вперше проаналізована давньогрецьким філософом Арістотелем у III ст. до н.е. Арістотель вказував на мінливість якості як зміну стану речей, їх здатність перетворюватись у свою протилежність (справне – пошкоджене, корисне – шкідливе, солодке – гірке, біле – чорне). Німецький філософ Гегель у XIX ст. н.е. розглядав якість як філософську категорію, вбачаючи в ній початковий щабель пізнання мов і становлення світу. В Енциклопедії філософських наук він писав: «якість в першу чергу є тотожною буттю визначеність, так річ перестає бути тим, чим вона є, якщо втрачає свою якість...»[8].

А. Фейгенбаум вважає, що якість «заснована на взаємодії споживача з товаром і вимірюється відповідністю до задоволення його вимог. Виможуть бути вираженими явно або неявно, можуть бути усвідомленими або неусвідомленими, об'єктивними або суб'єктивними. Уявлення про якість постійно змінюється і не стоїть на місці на конкурентному ринку» [8].

Впродовж всього розвитку науки не припинялися спроби знайти досконале визначення поняття «якості», але всі вони зводилися до розуміння

якості як спільності, визначеності, цілісності всіх існуючих ознак предмета, що відрізняють його від інших, через те, що властивостей будь-яких предметів є безліч і всі вони є різноманітними [8].

«Якість» у XXI столітті набуває іншого значення, про що свідчать світові тенденції. Підготовлений компанією «General Systems» звіт про дослідження покупок на прикладі США й міжнародних ринків показує, що покупці зробили «якість» головним стандартом, що у порівнянні з десятима роками поспіль було б четвертим або п'ятим з десяти, порівняно із ціною та іншими показниками. Істотним є те, що покупці більше не ідентифікують поняття «якості» з функцією, габаритами, характеристиками продукту. Замість цього вони інтегрують якість із вартістю, тобто сприймають якість інтегрально як цінність. Вони розглядають і сприймають якість як фундаментальну характеристику, що вимірюється їхнім особистим сприйняттям продукту або послуги, а також організації, мережі доставки й обслуговування. Ця купівельна характеристика виражається в цілком прозорих визначеннях і вимогах, що оцінюється покупцем у процесі продажу, і будується на принципі, що цінність якості – це та, що визначив покупець [8].

Чимало фахівців займалися дослідженням сутності якості продукції, кожен з них мав своє бачення, і можна однозначно сказати, що якість продукції – це певні характеристики та ознаки продукції, що повністю задовольняють вимоги споживачів.

Враховуючи суперечливу природу якості, вчені та практики прагнуть поліпшувати ті чи інші характеристики продукції, не погіршуючи інших, тобто вишуковують способи, які забезпечують гармонію, рівновагу між характеристиками. Досягнення оптимальної структури характеристик продукції є однією з найважливіших і складних завдань розробки нової продукції та забезпечення її якості. Незважаючи на те, що вимоги якості властиві самій природі людини, кількісні показники якості й створення офіційних стандартів якості стали фактом тільки у XXI столітті. Підвищений інтерес до якості в останні роки викликаний вимогами ринку. Сьогодні покупці

думають, що вони знають, що таке якість і, за необхідності, звичайно ж довідаються про її наявність. Важливо, що вони очікують, більше того, вимагають, щоб якість була невід'ємним атрибутом кожного здобутого товару [8].

Якість продукції, що випускається, – це своєрідний стрижень сьогоденної економіки підприємства. Як відзначають зарубіжні менеджери, якість – це гасло, це ціла філософія, в якій зниження витрат, зростання продуктивності праці завдяки якості продукції, що вийшла на перший план. Фірми різних країн і континентів, що випускають продукцію найрізноманітнішого асортименту, активно працюють над її якістю. витрати на роботи з підвищення якості продукції мають значну питому вагу, що постійно зростає. Підвищення якості являє собою доволі трудомістку роботу підприємства, оскільки стосується практично всіх напрямів діяльності і зрештою виходить на такий макроекономічний показник, як якість життя [8].

Якість продукції формує високу її конкурентоспроможність. Отримуючи якість проміжного продукту, то він безпосередньо впливає на якість життя та природного середовища.

Останніми роками на передових підприємствах світу впроваджується нова стратегія управління якістю продукції. Забезпечення якості розуміють не як технічну функцію, реалізовану якимось підрозділом, а як систематичний процес, що пронизує всю організаційну структуру підприємства, від системи контролю якості продукції до об'єктів технічного контролю. Новому поняттю якості повинна відповідати й організаційна структура. Система менеджменту якості є невід'ємною частиною (підсистемою) системи управління підприємством. Вона має безліч внутрішніх і зовнішніх зв'язків, по яких проходить велику кількість сигналів (рис. 1.1.) [8].

Рис. 1.1. Взаємодія системи менеджменту якості продукції з підсистемами управління підприємством [8]

Ця система пов'язана з іншими підсистемами загальної системи управління підприємством:

- цільовою (поставка продукції, ресурсів);
- функціональною (стратегічне планування, підготовка виробництва,
- управлінською (управління технологічними процесами, збутом продукції, управлінням фінансами);
- організаційною (гнучкість управління, новаторство при ухваленні рішення);
- мотиваційною (компетентність працівників, навчання, наявність комплексної кадрової політики, система преміювання й заохочень);

- соціальною (соціальна захищеність працівників, екологічна безпека);
- інформаційною (проведені дослідження ринку, наявність операційних баз даних);
- філософською (рівень культури, імідж підприємства, етика управління);
- підсистемою взаємодії із зовнішнім середовищем (зв'язок із пресою, рекламна компанія, лобіювання, співробітництво зі членами законодавчих органів влади) [8].

Система менеджменту якості має тісний взаємозв'язок з іншими підсистемами підприємства та виконує певні функції та завдання. Такий взаємозв'язок простежується впродовж життєвого циклу продукції. Для того, щоб система якості була ефективною, то вона повинна бути сертифікована. І саме, сертифікат є свідченням того, що продукція, яка виготовляється є стійкою та високоякісною.

Раніше підприємства орієнтувалися на сертифікацію продукту. сьогодні психологія споживача змінилася. Сьогодні споживач вимагає сертифікат не на продукт, а на систему, яка гарантує стабільний випуск продукту того рівня якості, який підтверджений сертифікатом на продукт. Більш того, споживач, при наявності сертифіката на систему, не вимагає сертифіката на продукт, довіряючи в цьому випадку контрольним службам виробника. Якість продукції є складовою і наслідком якості роботи підприємства [8].

1.2. Зміст управління якістю продукції

В сучасних умовах організації бізнесової діяльності, щоб досягти успіху та покращити фінансові результати, підприємства повинні здійснювати заходи щодо покращення системи управління та забезпечення якості продукції, яка повинна відповідати не тільки українським, а й міжнародним вимогам.

Управління якістю – це скоординована діяльність, яка полягає у спрямуванні та контролі організації щодо якості, що звичайно, охоплює розроблення політики і цілей у сфері якості, планування якості, контроль якості, забезпечення та покращення якості [26].

О. М. Царенко під управлінням якістю розуміє процес оптимального поєднання взаємообумовлених категорій якості з метою досягнення найбільш ефективного виробництва, найвищої продуктивності суспільної праці. Тобто під управлінням якістю продукції розуміють управління і якісними змінами, що утверджуються у сфері матеріальних сукупностей (продукції, обладнання, людської праці) на основі пізнання закономірностей їх розвитку [26].

Управління якістю продукції – методи і діяльність спрямовані на досягнення такої якості продукції, яка б відповідала вимогам споживачів і була конкурентоспроможною на ринку [26].

Поняття категорії управління якістю регламентовано стандартом ДСТУ ISO 9000-2001 [14].

Управління якістю (quality management) – скоординована діяльність, яка полягає у спрямуванні та контролюванні організації щодо якості. Спрямування та контролювання щодо якості звичайно охоплює розроблення політики в сфері якості і цілей у сфері якості, планування якості, контроль якості, забезпечення якості і поліпшення якості [14].

Розглянемо основні категорії в управлінні якістю в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Основні категорії в управлінні якістю

Категорія	Значення категорії
Планування якості (quality planning)	Складова частина управління якістю, зосереджена на встановленні цілей у сфері якості і на визначенні операційних процесів та відповідних ресурсів, необхідних для досягнення цілей у сфері якості.
Контроль якості (quality control)	Складова частина управління якістю, зосереджена на виконанні вимог до якості.
Забезпечення якості (quality assurance)	Складова частина управління якістю, зосереджена на створенні впевненості в тому, що вимоги до якості буде виконано.
Поліпшення якості (quality improvement)	Складова частина управління якістю, зосереджена на збільшенні здатності виконати вимоги до якості. Вимоги можуть бути пов'язаними з будь-якими аспектами такими, як результативність, ефективність або простежуваність.
Постійне поліпшення (continual improvement)	Повторювана діяльність щодо збільшення можливості виконати вимоги. Процес установа цілей та пошуку можливостей поліпшення – це постійний процес, в якому використовують дані аудиту і висновки аудиту, аналізування даних, аналізування з боку керівництва або інші засоби і який звичайно веде до коригувальних дій або запобіжних дій.
Результативність (effectiveness)	Ступінь реалізації запланованої діяльності та досягнення запланованих результатів
Ефективність (efficiency)	Співвідношення між досягненим результатом і використаними ресурсами

Джерело: складено автором за матеріалами [14]

Управління якістю продукції повинно бути обґрунтованим та відповідати стратегічним планам діяльності та розвитку підприємства. Це сприятиме підприємству забезпечення високої конкурентоспроможності.

Сучасна концепція управління якістю ґрунтується на сукупності принципів менеджменту якості. В прикладному аспекті такі принципи сформульовані Е. Демінгом:

- постійна мета діяльності підприємства – поліпшення якості продукції;
- недопущення дефектів у будь-якій сфері діяльності;
- вимагання від постачальників гарантій якості продукції, що ними продається;
- не укладання контрактів на поставку продукції з орієнтацією на низькі ціни;
- постійне навчання працівників;
- недопущення виникнення у працівників страху відповідальності за допущені помилки;
- усунення причин, що зменшують у працівників почуття поваги і гордості за свою організацію, і деякі інші [14].

Для того щоб успішно керувати організацією і забезпечувати її функціонування, необхідно спрямовувати та контролювати її діяльність систематично і відкрито. Успіху можна досягти завдяки впровадженню та актуалізуванню певної системи управління, розробленої для постійного поліпшення показників діяльності, з урахуванням потреб усіх зацікавлених сторін [26].

Встановлено вісім принципів управління якістю, які найвище керівництво може використовувати для поліпшення показників діяльності організації [26]:

- а) орієнтація на замовника. Організації залежать від своїх замовників і тому повинні розуміти поточні та майбутні потреби замовників, виконувати їхні вимоги і прагнути до перевищення їхніх очікувань;

б) лідерство. Керівники встановлюють єдність мети та напрямів діяльності організації, їм слід створювати та підтримувати таке внутрішнє середовище, в якому працівники можуть бути повністю залучені до виконання завдань, що стоять перед організацією;

в) залучення працівників. Працівники на всіх рівнях становлять основу організації, і їхнє повне залучення дає змогу використовувати їхні здібності на користь організації;

г) процесний підхід. Бажаного результату досягають ефективніше, якщо діяльністю та пов'язаними з нею ресурсами управляють як процесом;

д) системний підхід до управління. Ідентифікування, розуміння та управління взаємопов'язаними процесами як системою сприяє організації у результативнішому та ефективнішому досягненні її цілей;

е) постійне поліпшення. Постійне поліпшення діяльності організації в цілому слід вважати незмінною метою організації;

ж) прийняття рішень на підставі фактів. Ефективні рішення приймають на підставі аналізування даних та інформації;

й) взаємовигідні стосунки з постачальниками [26].

Вище перелічені принципи є основою стандартів системи управління якістю. У випадку їх дотримання та реалізації підприємства будуть приречені на успіх.

Система управління якістю – це частина системи управління організацією, яка спрямована на досягнення результатів відповідно до цілей у сфері якості і на задоволення потреб, очікувань або вимог зацікавлених сторін. Цілі в сфері якості доповнюють інші цілі організації, наприклад ті, що пов'язані з її розвитком, фінансуванням, рентабельністю, навколишнім середовищем, охороною праці та безпекою. Різноманітні складові частини системи управління якістю в єдину систему управління, яка використовує спільні елементи. Це може спростити планування, розподіл ресурсів, визначення додаткових цілей та оцінювання загальної результативності діяльності організації [26].

1.3. Механізм управління якістю продукції на підприємстві

Для здійснення ефективного управління якістю продукції управлінці підприємства повинні досить чітко бути ознайомлені з усіма його категоріями, адже це сприятиме більш кращому та раціональному організуванню цього процесу.

Об'єкт управління – якість продукції. Іноді як об'єкт виступає конкурентоздатність, технічний рівень або який-небудь інший показник. Як об'єкт управління може виступати або вся сукупність властивостей продукції, або якась її частина, група або окрема властивість. Ціль управління – рівень і стан продукції з урахуванням економічних інтересів виробника і споживача, а також вимог безпеки та екологічності продукції. Мова йде про те, яку сукупність властивостей і який рівень якості потрібно задати, а потім досягти і забезпечити, щоб дана сукупність і даний рівень відповідали характеру потреби. При цьому виникають питання ефективності виробництва і споживання, доступності ціни для споживача, рівень собівартості і прибутковості продукції для її розробника і виробника. Не можна також випустити з уваги терміни розробки продукції, розгортання її виробництва і доведення до споживача, що прямо пов'язано з конкурентоздатністю [2].

Суб'єкт управління – керівні органи всіх рівнів і особи, покликані забезпечити досягнення і зміст планованого стану і рівня якості продукції. Методи і засоби управління – способи, за допомогою яких керівні органи впливають на елементи виробничого процесу, забезпечуючи досягнення і підтримку планованого стану і рівня якості продукції. Управління якістю використовує такі групи методів: економічні, організаційно-розпорядчі, виховні та матеріального стимулювання [2].

Для того, щоб та чи інша спроектована і документована система якості, що включає керування процесами, заробила, потрібно:

- а) використовувати засоби мотивації для персоналу;

- б) навчати його як професійних питань, так і питань менеджменту якості;
- в) вибудувати правильні відносини зі споживачами;
- г) навчитися так керувати постачальниками, щоб вчасно одержувати від них необхідну продукцію заздалегідь установленої якості [2].

Засоби управління включають оргтехніку (у тому числі, комп'ютери), засоби зв'язку, словом, усе те, що використовують органи й особи, які керують виконанням спеціальних функцій у системах управління якістю. До складу засобів управління якістю продукції також відносять банк нормативної документації, який регламентує показники якості продукції й організує виконання спеціальних функцій управління якістю; метрологічні засоби, що включають (залежно від рівня системи) державні еталони фізичних величин, зразкові або робочі засоби вимірювання; державну систему забезпечення єдності вимірів; державну службу стандартних довідкових даних про властивості речовин і матеріалів [2].

На рівні підприємства відносини субординації з управління якістю визначається виробничою структурою підприємства і структурою діючої системи управління якістю. Управлінські відносини базуються на сполученні єдиноначальності, колегіальності, активності членів трудового колективу, на економічних, моральних і матеріальних стимулах. Відносини координації характеризуються горизонтальними зв'язками між окремими працівниками й організаціями, що вступають у взаємодію заради забезпечення певного рівня якості продукції або його поліпшення [2].

Щоб управління якістю приносила позитивні результати в діяльність підприємства, то необхідно створити її певну організаційну структуру. Підприємства повинні систематично здійснювати заходи щодо покращення власної системи управління якістю.

Основними етапами формування моделі якості на підприємстві є:

- формування заінтересованості керівників і персоналу у створенні та функціонуванні системи якості;
- оцінка наявної системи управління виробництвом і якістю продукції;

- визначення цілей розвитку підприємства у сфері управління якістю продукції;
- розробка робочого плану системи якості і створення робочої групи з її реалізації;
- впровадження системи якості [2].

Найбільш жорсткі вимоги щодо якості містять міжнародні стандарти, розроблені Міжнародною організацією стандартизації – ІСО, що їх використовують для сертифікації виробів, призначених для експорту в інші країни і реалізації на світовому ринку [2].

Висновки до першого розділу

В умовах надзвичайно високого технічного розвитку для забезпечення міцних конкурентних позицій на ринку важливим фактором є якісна продукція. Змінювати традиційні підходи в управлінні підприємством необхідно на більш сучасні, застосовуючи інструменти управління якістю.

Управління якістю продукції є ключовим фактором успіху підприємства, адже є гарантією, що продукція не тільки відповідає, а й перебільшує сподівання споживачів. Здійснювати управління якістю є надзвичайно складно, тому що керівники підприємств не завжди володіють професійними компетенціями для цього. І така ситуація має негативний вплив на функціонування підприємства, адже втрачатиметься резерв до створення якості та її удосконалення.

На процес управління якістю підприємства має вплив сукупність різних факторів, такі як розвиток техніки, впровадження інновацій, високопрофесійний рівень кадрових ресурсів, комунікаційні процеси. Формуючи систему управління якістю підприємства незалежно від виду діяльності повинні дотримуватися певних стандартів, в тому числі міжнародних. Здійснюючи управління якістю необхідно дотримуватись певних принципів.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В ТОВ «РЕПЛАСТ»

2.1. Загальна характеристика ТОВ «Репласт» та його господарської діяльності

ТОВ «Репласт» – це бізнес-організація, що займається виробництвом виробів із пластмаси. Очолює підприємство його директор – Микола БАЛДІН. Розглянемо основну інформацію про діяльність товариства в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Інформація про діяльність ТОВ «Репласт»

Повне найменування юридичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю «Репласт»
Скорочена назва	ТОВ «Репласт»
Код ЄДРПОУ	37656175
Дата реєстрації	18.04.2011
Контактна інформація	м. Львів, вул. Кульпарківська 156
Уповноважена особа	БАЛДІН Микола Юрійович
Електронна пошта	repllaasstt@gmail.com
Телефон	0502563214
Вид діяльності	Основний: 22.21 – виробництво плит, листів, труб і профілів із пластмас; Інші види діяльності: 22.29 – виробництво інших виробів із пластмас; 46.76 – оптова торгівля проміжними продуктами; 46.90 – неспеціалізована оптова торгівля.

Джерело: складено автором за матеріалами [40]

Здійснюючи підприємницьку діяльність ТОВ «Репласт» має достатню кількість конкурентів, основними з яких є ТОВ «Пластмас+» та АТ «Виробництво ПР». Проведемо оцінку конкурентоспроможності ТОВ «Репласт» (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Оцінка конкурентоспроможності ТОВ «Репласт»

Фактори успіху	ТОВ «Репласт»	ТОВ «Пластмас+»	АТ «Виробництво ПР»
Широкий асортимент продукції	8	10	10
Аналіз ринку та потреб споживачів	6	8	5
Націленість на споживача	9	7	5
Професіоналізм персоналу	9	9	6
Висока якість продукції та забезпеченість технологій	9	10	7
Цінова політика	7	8	7
Рекламна активність	5	9	6
Надійність підприємства	6	8	7
Діяльність у регіонах	5	10	6
Разом	7	8,7	11,7

Джерело: складено автором

Дані таблиці вказують, що ТОВ «Репласт» має найвищі показники, порівняно з конкурентами, в таких напрямках – націленість на споживача та професіоналізм персоналу.

На рис. 2.1. відобразимо частку на ринку ТОВ «Репласт» у порівнянні з конкурентами.

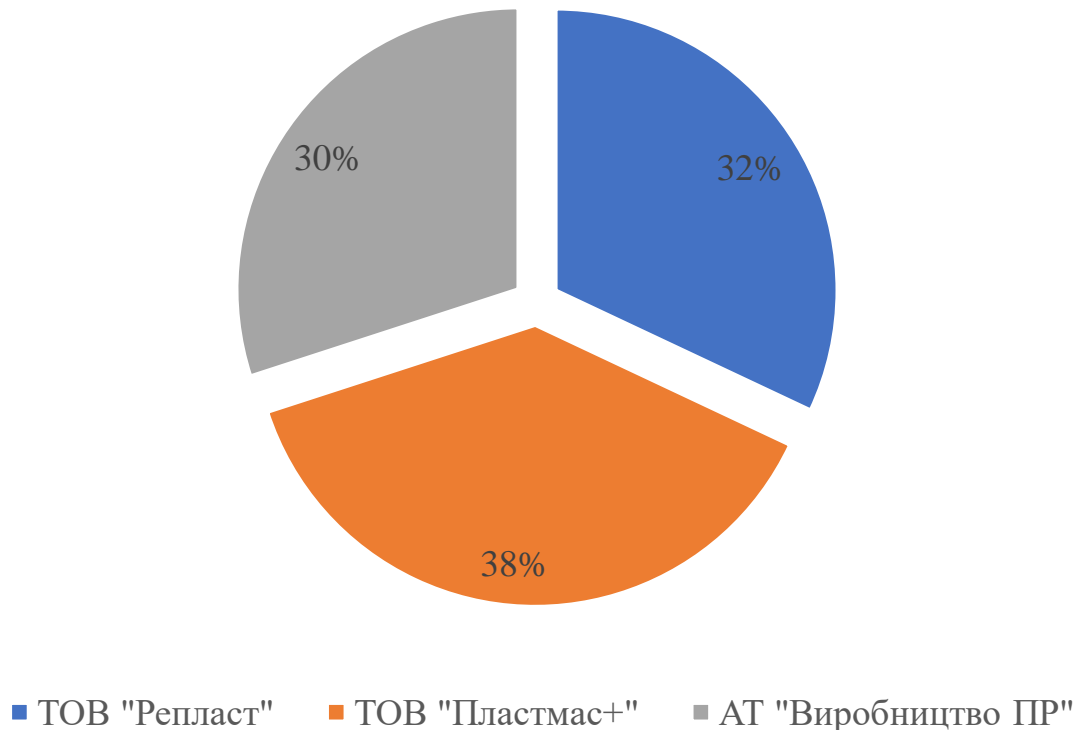

Рис. 2.1. Частку на ринку ТОВ «Репласт» у порівнянні з конкурентами
Розроблено автором

Основним конкурентом ТОВ «Репласт» є ТОВ «Пластмас+», і його частка на ринку складає 38%.

Здійснимо аналіз основних показників господарської діяльності ТОВ «Репласт» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз основних показників господарської діяльності ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	637478	836769	199291

Продовж. табл. 2.3

Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг), тис. грн.	523642	632467	108825
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	356234	379634	23400
Фінансові результати від операційної діяльності, тис. грн.	116012	118639	2627
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	28	36	8
Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн.	337567	356312	18745
Середньомісячна заробітна плата одного працівника, тис. грн.	12500	14000	1500
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	45000	47200	2200

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності

Спостерігаємо, що у ТОВ «Репласт» присутня позитивна динаміка розвитку. Так, у 2023 році чистий дохід збільшився на 76% порівняно з попереднім роком, та складав 836769 тис. грн.

Спостерігається і зростання собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг) у 2023 році на 108825 тис. грн., що не є позитивним явищем. Таке зростання викликано через зростання ціни для бізнесу на електроенергію, та її дефіцит через масові ракетні обстріли. Валовий прибуток товариства у 2023 році зріс на 23400 тис. грн., і в основному це пов'язано із збільшенням кількості реалізованої продукції та послуг.

Позитивною ознакою діяльності товариства є, і зростання середньооблікової чисельності працівників. Так, у 2022 році кількість працюючих складала 28 осіб, а у 2023 році – 36 осіб. Зростав також, фонд оплати праці, і це пов'язано з об'єктивними причинами – війна, зростання розміру мінімальної заробітної плати.

Проаналізуємо операційні витрати ТОВ «Репласт» (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз основних показників господарської діяльності ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Матеріальні витрати, тис. грн.	11520	14639	3119
Витрати на оплату праці, тис. грн.	337567	356312	18745
Відрахування на соціальні заходи, тис. грн.	48698	96525	47827
Амортизація, тис. грн.	4562	9586	5024
Інші операційні витрати, тис. грн.	89125	91256	2131
Разом	491472	568318	76846

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності

Левову частку в структурі операційних витрат ТОВ «Репласт» складають витрати на оплату праці – 63%. Розглянемо в динаміці елементи операційних витрат (рис.2.2.).

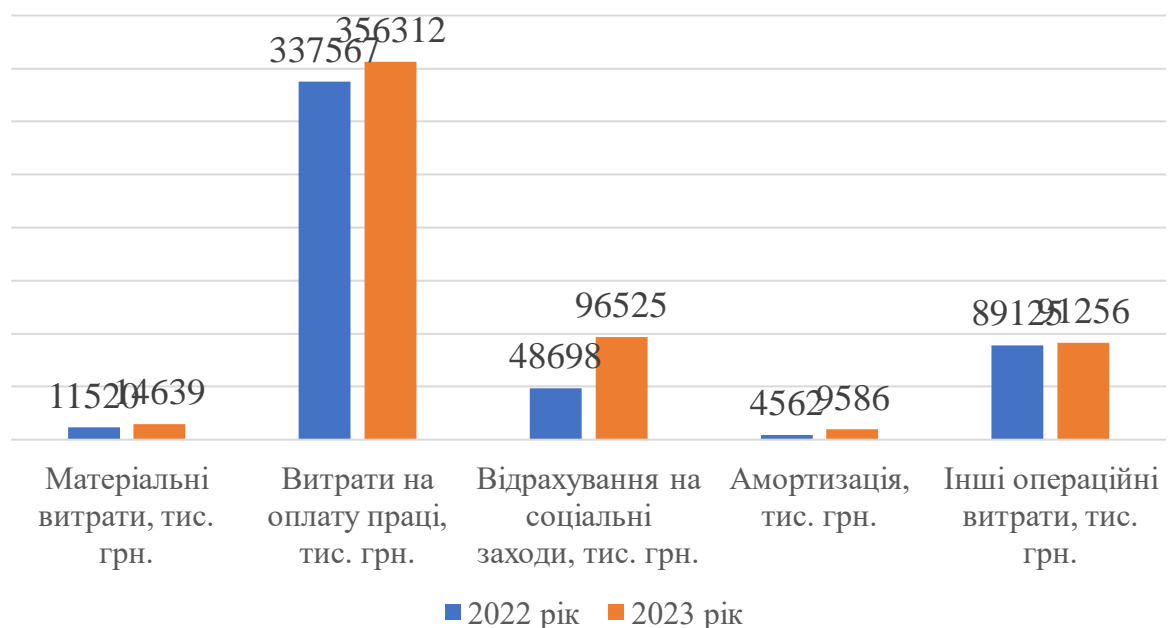

Рис. 2.2. Динаміка операційних витрат ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Матеріальні витрати у 2023 році складають 14639 тис. грн; амортизаційні відрахування – 9586 тис. грн.; інші операційні витрати – 91256 тис. грн.

Для більш кращої наочної картини здійснимо аналіз показників ділової активності ТОВ «Репласт», і розглянемо їх в динаміці (рис. 2. 3.).

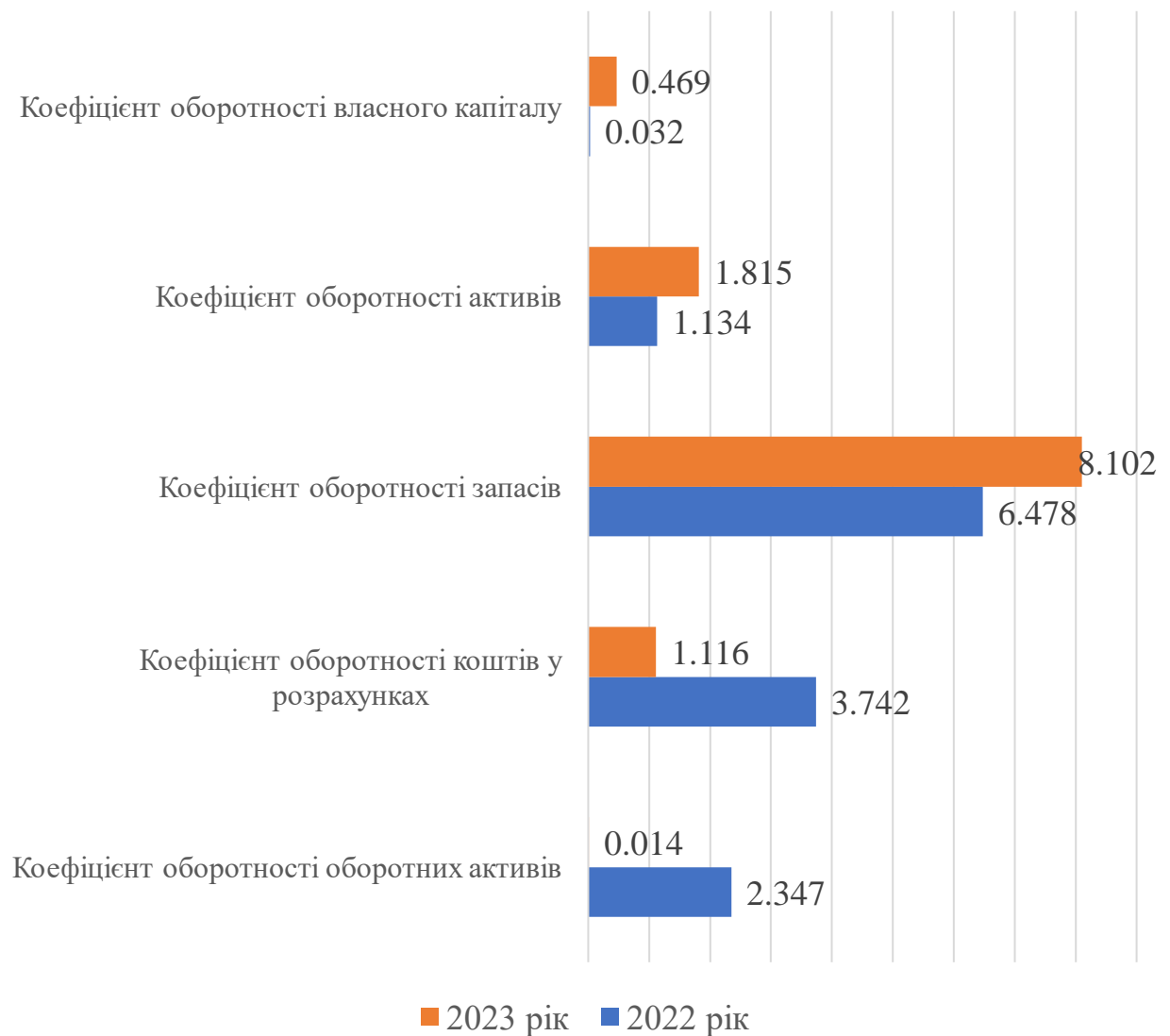

Рис. 2.3. Динаміка показників ділової активності ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Здійснимо аналіз показників ділової активності ТОВ «Репласт» (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз показників ділової активності ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,347	0,014	-2,333
Коефіцієнт оборотності коштів у розрахунках	3,742	1,116	-2,626
Коефіцієнт оборотності запасів	6,478	8,102	1,624
Коефіцієнт оборотності активів	1,134	1,815	0,681
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,032	0,469	0,437

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності

Як бачимо, спостерігається тенденція до зменшення коефіцієнту оборотності оборотних активів. У 2022 році значення цього показника було 2,347, а у 2023 році – 0,014. Також зменшився і показник коефіцієнт оборотності коштів у розрахунках у 2023 році на 30%.

Коефіцієнт оборотності запасів збільшився у 2023 році на 1,624, що свідчить про ефективну фінансову діяльність та зростання чистого прибутку. Аналіз коефіцієнт оборотності активів свідчить про те, що відбувається позитивна динаміка зростання чистого прибутку.

2.2. Аналіз системи управління якістю продукції ТОВ «Репласт»

Система менеджменту якості – це сукупність елементів (процесів, структур, що забезпечують вирішення управлінських та технологічних завдань в сфері планування, управління та контролю якості продукції підприємства. У широкому розумінні система менеджменту якості включає організаційну структуру підприємства, його документацію та виробничі ресурси, а також ресурси, які дозволяють досягнути поставлених цілей у сфері якості продукції та задоволення споживчих вимог [28].

Для діяльності ТОВ «Репласт» ефективна система управління якістю є надзвичайно важливою, адже враховуючи вид діяльності товариства, продукція повинна бути якісною.

ТОВ «Репласт» пройшов сертифікацію на систему менеджменту якості, що підтверджено сертифікатом №:SIC.MS.040.ISO9001.2248 та відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 «Системи менеджменту якості. Вимоги» (ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги»).

Основними цілями реалізації системи управління якістю продукції ТОВ «Репласт» є:

- гарантія високої якості продукції;
- зростання довіри зі сторони споживачів;
- внутрішній аудит та покращення процесів;
- зростання обізнаності персоналу щодо необхідності та дієвості системи управління якістю.

Розглянемо основні складові системи управління якістю ТОВ «Репласт» (рис. 2.4.)

Рис. 2.4. Структура системи управління якістю ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Політика підприємства в галузі якості має на меті встановлення стратегічних цілей та завдань щодо її досягнення, що конкретизовані в документації товариства. Завданнями ТОВ «Репласт» щодо забезпечення стратегічних цілей в сфері управління якістю є:

- розвиток підприємства;
- збереження та розширення персоналу;
- збільшення виробничих потужностей за рахунок впровадження сучасних технологічних процесів;
- реалізація продукції на європейський ринок;
- розвиток та підвищення кваліфікації персоналу;

Розглянемо керівництво з якості ТОВ «Репласт», що розроблене згідно стандарту ISO 9001:2015 (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Структура керівництва з якості ТОВ «Репласт»

Розділ	Характеристика
Вступ	Загальна характеристика товариства та видів його продукції
Нормативні посилання	Вказується відповідність ISO 9001:2015
Терміни	Характеризується основна термінологія, що описує систему управління якістю
Основні завдання	Визначено основні завдання управління якістю
Керівництво з якості	Описано зміст та призначення керівництва
Політика в сфері якості	Визначено цілі управління якістю
Функції, відповідальність, повноваження та обмін інформацією	Визначено документи закріплення функцій та відповідальності в сфері якості – керівні документи системи управління якістю, посадові інструкції та положення про відділи
Оцінка результатів діяльності	Визначається порядок оцінки ефективності управління якістю, механізм внутрішніх аудитів та аналіз їх результатів

Джерело: складено автором за матеріалами [32]

Можна сказати, що товариству доречно звернути увагу на використання власного ресурсного забезпечення.

Система документації системи управління якістю у ТОВ «Репласт» виглядає так:

- керівництво з управління якістю ТОВ «Репласт»;
- державні стандарти України, технічні умови, нормативно-технологічна документація, положення;
- посадові інструкції, технологічні карти;
- протоколи якості, журнали вхідної та вихідної документації та ін.

Відповідальність за забезпечення продукції високої якості продукції у ТОВ «Репласт» несе головний інженер та керівник технічного відділу. В коло їхніх обов'язків належить:

- перевірка якості продукції на всіх етапах виробничого процесу;
- контроль якості вхідної сировини;
- проходження сертифікації продукції та отримання стандарту якості на продукції тощо [30].

Функціонування системи управління якістю у ТОВ «Репласт» здійснюється за допомогою валідації, результати якої відображені у документації товариства та зберігаються понад 5 років.

Аудити проводяться як внутрішні, так і зовнішні. Так, внутрішній аудит здійснюється заступником директора згідно графіку, а зовнішній – групою аудиторів, які мають право здійснювати такі перевірки.

Уся продукція товариства купляється згідно встановленої процедури, і контроль за цим здійснює інженер шляхом здійснення контролю та відповідності усіх документів на неї.

Коли продукція пройшла перевірку вхідну, то вона реєструється, і до запуску у виробництво зберігається на складі.

У табл. 2.7. розглянемо динамічні процеси системи управління якістю ТОВ «Репласт».

Таблиця 2.7

Результативність процесів системи управління якістю ТОВ «Репласт»

Процеси з позитивною динамікою	Процеси з негативною динамікою	Процеси зі стабільними результатами
Управління персоналом	Внутрішні аудити	Управління документацією
Управління запасами	Управління інфраструктурою	Встановлення вимог до продукції

Продовж. табл. 2.7

Задоволеність споживачів	Матеріально-технічне забезпечення	Управління виробничою діяльністю
Виробництво	Моніторинг процесів	Коригувальні та запобіжні заходи

Джерело: складено автором за матеріалами [30]

Як бачимо, такі процеси як управління персоналом, управління запасами, задоволеність споживачів і виробництво мають позитивну динаміку та не потребують заходів щодо їх удосконалення.

Визначимо номенклатуру показників оцінки якості продукції у ТОВ «Репласт» (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Номенклатура показників оцінки якості продукції у ТОВ «Репласт»

Номенклатура	Прості	Складні	Зварні
Призначення	+	+	+
Безвідмовності	-	-	-
Довговічності	-	-	-
Пристосованості до зберігання	+	+	+
Естетичні	+	+	+
Технологічності	+	+	+
Транспортабельності	+	+	+
Екологічності	+	-	-

Джерело: складено автором

У ТОВ «Репласт» на побажання замовника здійснюються вибіркові випробування виготовленої пластмаси на фізико-хімічні властивості та її відповідність екологічним нормам.

Так як ТОВ «Репласт» є виробничим підприємством здійснимо аналіз виробничих факторів якості продукції за принципом «від складного до простого» (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Аналіз структури виробничих факторів якості продукції ТОВ «Репласт»

Фактори першого порядку	Фактори другого порядку	Фактори третього порядку
1. Обладнання	1.1. Технічні характеристики	-
	1.2. Умови експлуатації	-
	1.3. Налаштування	-
2. Матеріали	2.1. Полімерна сировина	2.2.1. Вхідний контроль
		2.2.1. Наявність асортименту
	2.2. Термопластичні литтеві і екструзійні матеріали	2.2.2. Вхідний контроль
		2.2.2. Наявність формату
3. Технологія	3.1. Дотримання технологій	3.1.1. Наявність регламентуючих документів
		3.1.2. Контроль та коригування техпроцесу
	3.2. Дотримання вимог до вихідної інформації	3.2.1. Наявність вимог до вихідних файлів
		3.2.2. Перевірка файлів

Продовж. табл. 2.9

4. Вимірювання	4.1. Наявність та використання засобів контролю	4.1.1. Наявність приладів
	4.2. Правильність та ефективність методів контролю	4.2.1 Наявність методики та регламенту контролю
5. Персонал	5.1. Організація праці та виробництва	5.1.1. Умови праці
	5.2. Кваліфікація	
	5.3. Мотивація	

Джерело: складено автором

Виробничі фактори були виокремлені за певними ознаками – обладнання, матеріал, технології, вимірювання та персонал.

Для ранжирування причин в роботі використаємо експертний метод парних порівнянь, де для кожної пари альтернатив експерти вказують, в якій мірі одна з них краще іншої. Для порівняння використовуються фактори першого порядку (устаткування, матеріали, вимірювання, технологія та персонал) [35].

Експертами виступають 4 члена трудового колективу – заступник директора з виробництва, головний інженер та 2 члена виробничого відділу. Щоб здійснити розрахунок параметрів важливості застосовували формулу:

$$\sum_{n=1}^M bal_1 = M^2 \quad (2.1)$$

де:

bal_1 – сумарна кількість балів, присвоєних і-тому фактору;

M – кількість факторів, що оцінюється.

Результати експертних оцінок відобразимо в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Результати експертного оцінювання впливу виробничих факторів на якість продукції ТОВ «Репласт»

Фактори	Середня оцінка	Ранг	Важливість
Обладнання	5	2	25%
Матеріали	6	1	16%
Технології	2,45	5	32%
Вимірювання	3,03	3	12%
Персонал	4,18	4	15%
Разом	21		100%

Джерело: складено автором

Як свідчать дані таблиці, обладнання та технології здійснюють найбільший вплив на якість продукції ТОВ «Репласт».

Для оцінки якості виробництва первинної та вторинної полімерної сировини у ТОВ «Репласт» розрахуємо її якісні показники (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Динаміка показників якості первинної та вторинної полімерної сировини у ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Брак	3,02	3,35	0,33

Продовж. табл. 2.11

Виробництво не кондиції	2,10	2,05	-0,05
Неякісно залита пластмаса	8,50	9,58	1,08
Додаткове фарбування	4,32	4,01	-0,31

Джерело: складено автором

Проведені розрахунки свідчать про незначний відсоток браку. Зростання частки не кондиції на 2,3 % не є позитивним явищем, адже приносить певні збитки товариству. Розглянемо показники якості продукції ТОВ «Репласт» в динаміці (рис. 2.2.).

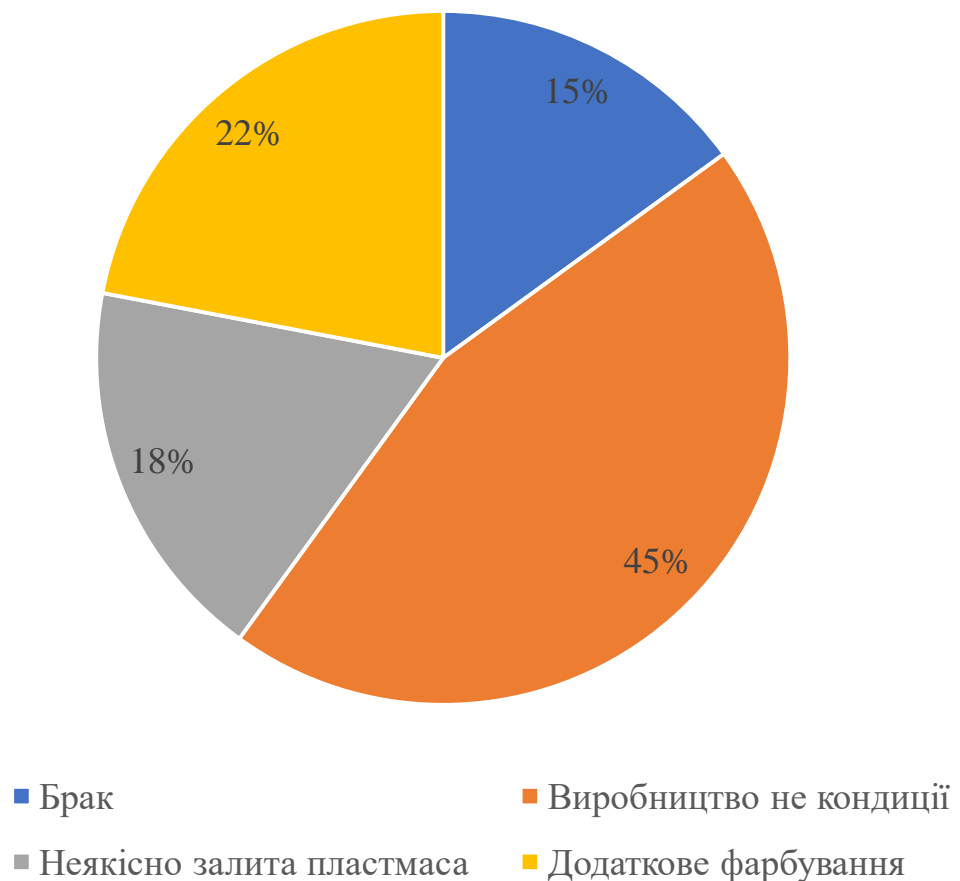

Рис. 2.5. Динаміка показників якості продукції ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Як бачимо, товариству при виробництві пластмаси необхідно звернути увагу на усунення виробництва не кондиції.

Здійснимо розрахунок витрат на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт» (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Аналіз витрат на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Витрати на попереджуючі заходи, тис. грн., в тому числі:	249,77	272,8	23,03
- витрати на навчання;	53,67	47,8	-5,87
- витрати на здійснення контролю;	92,5	98,6	6,1
- заходи по попередженню появи дефектів	35,7	48,9	13,2
- витрати на сертифікацію та аудит системи управління якістю	67,9	77,5	9,6
Витрати на невідповідність, тис. грн., в тому числі:	106,85	139,96	33,11
- витрати, пов'язані з появою дефектів;	85,4	92,1	6,7
- витрати на підтвердження та покращення якості	21,45	47,86	26,41

Джерело: складено автором

Спостерігаємо, що протягом аналізованого періоду витрати на забезпечення якості продукції у ТОВ «Репласт» зросли на 11,02%. І це пов'язано із зростанням витрат на попереджуючі заходи та витрат на відповідність.

Розглянемо основні фактори, що мають вплив на зростання витрат на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт» (рис. 2.6.).

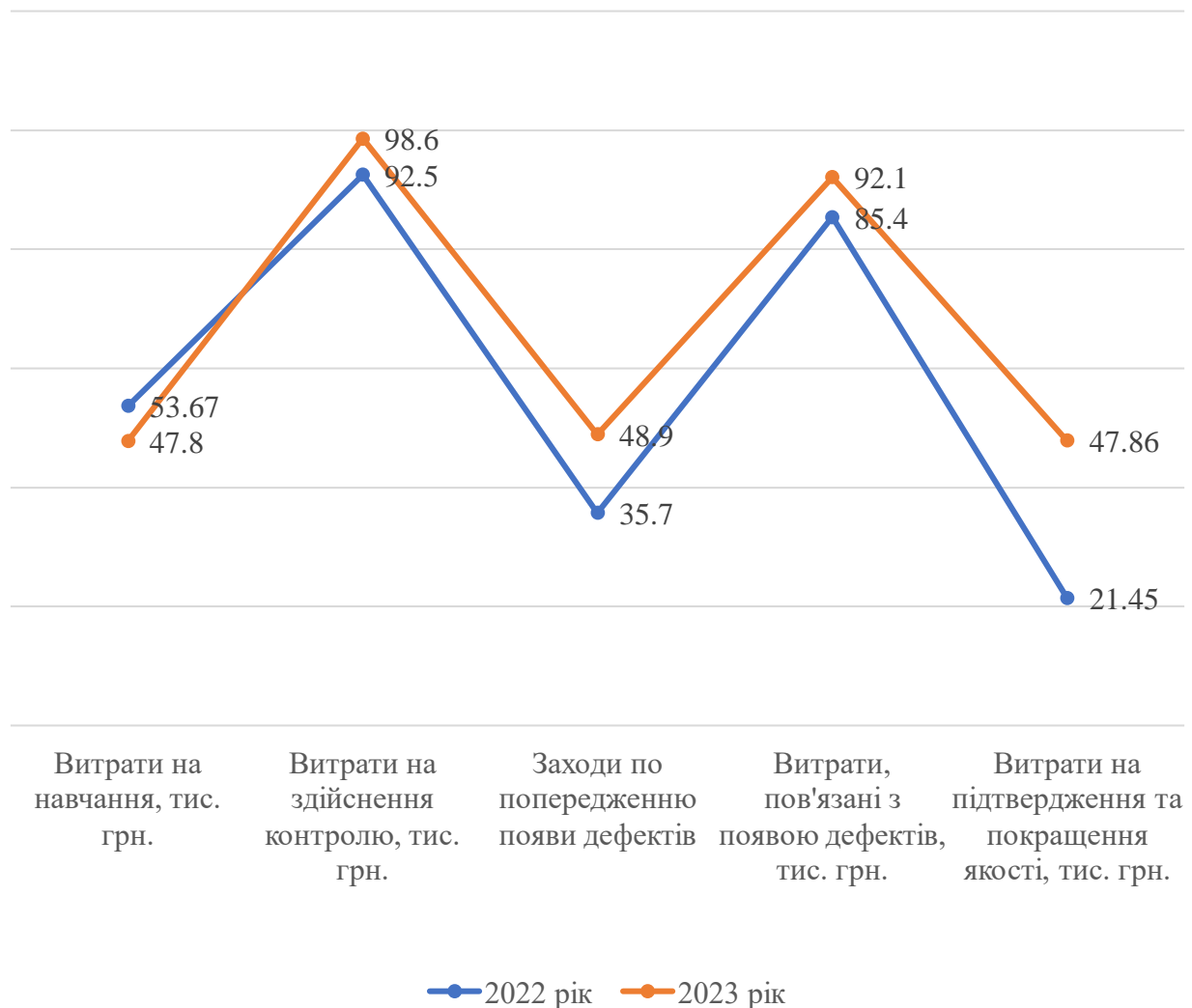

Рис. 2.6. Динаміка впливових факторів на рівень витрат на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Як бачимо, витрати на попереджуючі заходи складають найбільшу частку в структурі витрат (61%) на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт».

Розглянемо більш детально витрати на підтвердження та покращення якості продукції ТОВ «Репласт» (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Аналіз витрат на забезпечення якості продукції ТОВ «Репласт»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Інформаційні послуги, маркетингові дослідження, тис. грн.	1,25	4,89	3,64
Оплата розробки та оцінки вартості систем якості, тис. грн.	0,8	5,12	4,32
Оплата праці, тис. грн.	11,02	20,56	9,54
Витрати на надання споживачам відповідності продукції встановленим вимогам, тис. грн.	1,8	6,95	5,15
Витрати, пов'язані з навчанням персоналу питанням якості, тис. грн.	6,58	10,34	3,76
Разом, тис. грн.	21,45	47,86	26,41

Джерело: складено автором

Спостерігається тенденція до зростання витрат на підтвердження та покращення якості продукції ТОВ «Репласт». Витрати на оплату праці в структурі витрат складають 43%; витрати, пов'язані з навчанням персоналу питанням якості – 21,6%; витрати на надання споживачам відповідності продукції встановленим вимогам – 14,5%; витрати на оплату розробки та оцінки вартості систем якості – 10,7%; інформаційні послуги, маркетингові дослідження – 10,2%.

2.3. Напрями підвищення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт»

Для підвищення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт» необхідно значно покращити власне менеджмент якості у товаристві. Визначено, що товариство має досить високої якості пластмасову продукцію, проте не займає лідерських позицій на ринку.

Підвищення якості – одна з форм конкурентної боротьби, завоювання і втримання позицій на ринку. Високий рівень якості продукції сприяє підвищенню попиту на продукцію і збільшення суми прибутку не лише за рахунок обсягів продажів, а й за рахунок вищих цін. Саме в цих умовах відкритої ринкової економіки немислимої без гострої конкуренції, проявляються фактори, які роблять якість продукції умовою виживання товаровиробників, результативності господарської діяльності, економічного добробуту країни [29].

Підвищення якості та конкурентоспроможності продукції:

- впливає на зростання продуктивності суспільної праці; темпи й ефективність науково-технічного прогресу; структуру виробництва та функціональний розподіл потужностей;
- забезпечує ефективне використання основних фондів; економію сировини, матеріалів, палива, енергії, зростання ефективності інвестицій;
- сприяє повнішому задоволенню різноманітного попиту споживачів; виходу підприємств на світовий ринок, збільшенню експорту; формуванню іміджу підприємства як економічного надійного партнера [29].

Забезпечення якості продукції необхідно включити в стратегію розвитку ТОВ «Репласт». Така стратегія забезпечення якості продукції товариства повинна відображати потреби та побажання споживачів та власне основні характеристики переваг пластмасової продукції, що сприятиме досягненню йому успішної діяльності.

Розглянемо основні етапи створення стратегічного плану забезпечення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт» (рис. 2.7.).

Рис. 2.7. Основні етапи створення стратегічного плану забезпечення ефективності управління якістю продукції ТОВ «Репласт»

Розроблено автором

Кожен з етапів має декілька фаз, які необхідно враховувати при побудові стратегії:

1 етап – Розробка плану. Фази: аналіз зовнішнього середовища, підготовка (формування робочої групи); навчання персоналу;

2 етап – затвердження плану. Фази: самооцінка в організації, ідентифікація процесів;

3 етап – регулювання. Фази: розроблення плану усунення невідповідностей [29].

Метою стратегії забезпечення ефективності управління якістю продукції є збільшення прибутковості та зміцнення конкуруючих позицій ТОВ «Репласт» завдяки підвищенню самої якості продукції.

Деталізуємо кожний етап та фази стратегії підвищення управління якості продукції ТОВ «Репласт» (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

Основні етапи та фази стратегії підвищення управління якості продукції ТОВ «Репласт»

Основні етапи	Фази	Забезпечення стратегічних цілей
Етап 1. Розробка плану	Аналіз зовнішнього середовища	Оцінюються слабкі та сильні сторони, конкурентоспроможність, виявляються загрози і можливості розвитку товариства
	Підготовка	Формується комітет та робоча група, що будуть займатися документуванням різних процесів і модернізацією різних елементів системи якості
	Навчання персоналу	Організовується навчання персоналу, що бере участь у розробці системи підвищення якості, починаючи з вищого керівництва, що приймає стратегічні рішення про необхідність розробки системи якості
Етап 2. Затвердження плану	Визначення цілей	Визначаються стратегії і цілі в області якості на основі аналізу місії організації. Для ТОВ «Репласт» основними цілями будуть: більш висока ефективність; збільшення і збереження частки ринку; забезпечення задоволеності споживачів.

Продовж. табл. 2.14

	Стратегічний аналіз	Вироблення альтернативних стратегій-варіантів стратегічного розвитку: підвищення якості за рахунок інновацій у виробництві, в документообігу тощо
	Затвердження кінцевого плану	Вибір найбільш прийнятної стратегії з альтернатив – підвищення якості продукції за рахунок вдосконалення менеджменту якості на підприємстві
Етап 3. Регулювання	Самооцінка в організації	Необхідно критично проаналізувати діючі процеси і процедури незалежно від того, документовані вони чи ні
	Ідентифікація процесів	Розробляються тактичні середньострокові та оперативні плани та проекти
Етап 4. Контроль	Розробка плану усунення невідповідностей	Визначаються дії і ресурси, які потрібні для усунення невідповідностей, виявлених на етапі 3; встановлюється необхідність і розробляється календарний план виконання необхідних робіт; переглядаються існуючі процеси і готується необхідна документація

Джерело: складено автором за матеріалами [29]

Основними завданнями впровадження стратегії забезпечення управління якості продукції ТОВ «Репласт» є формування певної тактики у сфері забезпечення якості продукції, що відповідає потребам споживачів та підтвердження відповідності продукції до діючих сертифікатів якості.

Визначимо прогнозований показник чистого доходу ТОВ «Репласт» після впровадження стратегії управління якістю продукції (рис. 2.8.).

Рис. 2.8. Прогнозований чистий дохід ТОВ «Репласт» після впровадження стратегії управління якістю продукції

Розроблено автором

Отже, спостерігаємо зростання чистого доходу від реалізації продукції товариства на 126798 тис. грн., що буде досить ефективним явищем.

Висновки до другого розділу

ТОВ «Репласт» – це підприємство, що займається виробництвом плит, листів, труб і профілів із пластмас, на території Західного регіону України. В умовах воєнного стану, сфера діяльності товариства підтримується органами влади у вигляді певних пільг та дотацій. Загальне управління товариством здійснює директор, що встановлює основні вектори його діяльності та розвитку.

У ТОВ «Репласт» присутня позитивна динаміка розвитку. Так, у 2023 році чистий дохід збільшився на 76% порівняно з попереднім роком, та склав 836769 тис. грн. Валовий прибуток товариства у 2023 році зріс на 23400 тис. грн., і в основному це пов'язано із збільшенням кількості реалізованої продукції та послуг. Позитивною ознакою діяльності товариства є, і зростання середньооблікової чисельності працівників.

ВИСНОВКИ

Якісна продукція є визначальним фактором впливу на успішну діяльність будь-якого підприємства. Якісна продукція має прямий вплив на споживчу цінність продукту, задовольняє усі потреби клієнтів, формує позитивну ділову репутацію підприємства. Військова агресія спричинила певні виклики та загрози для діяльності підприємств. Проте в таких складних умовах українські підприємства мають можливість застосовувати творчий та креативний підхід щодо покращення системи управління якістю продукції. Здійснюючи заходи щодо підвищення якості продукції підприємства мають значну перевагу на ринку.

Кожне підприємство, яке займається виробництвом продукції прагне це робити безпечно та якісно, зберігаючи здоров'я кожного працівника та довкілля. Підприємства докладають максимальних зусиль, щоб забезпечити високу якість виготовленої продукції.

Підвищення якості продукції та системи управління якістю забезпечує підприємству можливість для росту внутрішнього споживання, вихід на нові ринки збуту, в тому числі експорту та залучення інвестицій, особливо з за кордону. За допомогою високоефективної системи управління якістю українські підприємства мають можливість не тільки виживати, а й стратегічно розвиватись.

Чимало фахівців займались дослідженням сутності якості продукції, кожен з них мав своє бачення, і можна однозначно сказати, що якість продукції – це певні характеристики та ознаки продукції, що повністю задовольняють вимоги споживачів.

Аналіз показників ділової активності свідчить про тенденцію до зменшення коефіцієнту оборотності оборотних активів. У 2022 році значення цього показника було 2,347, а у 2023 році – 0,014. Також зменшився і показник коефіцієнт оборотності коштів у розрахунках у 2023 році на 30%.

Коефіцієнт оборотності запасів збільшився у 2023 році на 1,624, що свідчить про ефективну фінансову діяльність та зростання чистого прибутку. Аналіз коефіцієнт оборотності активів свідчить про те, що відбувається позитивна динаміка зростання чистого прибутку.

Встановлено, що ТОВ «Репласт» пройшов сертифікацію на систему менеджменту якості, що підтверджено сертифікатом №:SIC.MS.040.ISO9001.2248 та відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 «Системи менеджменту якості. Вимоги».

Встановлено, що обладнання та технології здійснюють найбільший вплив на якість продукції ТОВ «Репласт». У товаристві присутній незначний відсоток браку. Зростання частки не кондиції на 2,3 % не є позитивним явищем, адже приносить певні збитки товариству. Протягом аналізованого періоду витрати на забезпечення якості продукції у ТОВ «Репласт» зросли на 11,02%. І це пов'язано із зростанням витрат на попереджуючі заходи та витрат на відповідність.

Визначено, що спостерігається тенденція до зростання витрат на підтвердження та покращення якості продукції ТОВ «Репласт». Витрати на оплату праці в структурі витрат складають 43%; витрати, пов'язані з навчанням персоналу питанням якості – 21,6%.

Рекомендовано, для підвищення ефективності управління якості продукції ТОВ «Репласт» необхідно значно покращити власне менеджмент якості. Запропоновано впровадити стратегію забезпечення ефективності управління якістю продукції, метою якої є збільшення прибутковості та зміцнення конкуруючих позицій ТОВ «Репласт» завдяки підвищенню самої якості продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2773>.
2. Бас Ю. В., Вишневецький С. С. Механізм управління якістю продукції на підприємстві. *Наука й економіка*. 2015. №1 (37). С. 56-61. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10.
3. Білоусько Т.Ю., Шовкун Л.В. Управління якістю в забезпеченні конкурентоспроможності аграрної продукції. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки*. 2020. № 2. С.168-178. <https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/530>.
4. Бондаренко С.М. Екологізація управління якістю бізнес-процесів на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1591>.
5. Бондаренко С. М. Застосування процесного підходу в системах управління якістю на підприємствах взуттєвого виробництва. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 60-1. С. 59-63. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/17277>.
6. Бондаренко С. М. Управління якістю у контексті сталого розвитку на підприємствах легкої промисловості як інструмент післявоєнного відновлення України. *Інновації для відродження: національний, регіональний, міжнародний контекст : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 12-13 жовтня 2023 року*. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 356-358.
7. Вербівська Л. Функціональне значення сертифікації, стандартизації та управління якістю продукції в сучасних бізнес-процесах. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-78>.

8. Власенко І.В. Роль системи управління якістю в забезпеченні конкурентоспроможності промислового підприємства. *Економіка і організація управління*. 2021. №3 (43). DOI 10.31558/2307-2318.2021.3.19.
9. Волкова Н., Мехтієв Р., Попадін Є. Ключові аспекти конкурентоспроможності та якості продукції аграрних підприємств в умовах воєнної агресії. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-10>.
10. Гобела В. В. Економіко-безпекова екологізація: теорія і практика : монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 244 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3757>.
11. Гобела В. В., Живко З. Б., Леськів Г. З., Мельник С. І. Управління кризовими ситуаціями: Львів: ЛДУВС, 2022. 228 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4772>.
12. Григор'єв О. В., Щербакова Ю. О. Особливості проведення добровільної і обов'язкової сертифікації поліграфічних підприємств. *АСУ та прилади автоматики*. 2019. № 176. С. 31-36. <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/aa394d4c-28f7-48d2-aaa8-ff69ca>.
13. Денисюк О. Г., Майданович В. В. Управління якістю продукції підприємства: теоретичні аспекти та принципи застосування. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. №1(103). С. 26–35. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-26-35](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-26-35).
14. ДСТУ ISO 9000-2001. Системи управління якістю. Основні положення та словник. URL: https://dnaop.com/html/34108_3.html.
15. Земляна Л. С. Формування системи управління якістю як чинника конкурентоспроможності продукції підприємств аграрної галузі. *Innovation and Sustainability*. 2022. No 4. С. 207–214. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.207.214>
16. Кириченко О. Ключові фактори системи управління якістю в забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності підприємства. *Вчені*

- записки Університету «КРОК». 2023. №2(70). С.93–99.
<https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-70-93-99>.
17. Кузьома В. В., Павлюк С. І. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 252–258. <https://www.business-inform.net/article/?year=2020&abstract=2020>.
18. Лапичак Н. Г. Якість продукції та її вплив на безпеку харчових продуктів системі державного регулювання. *Наукові перспективи*. 2024. №3(45). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)).
19. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5049>.
20. Лозова Т. М. Сучасні аспекти управління якістю товарів. *Підприємництво і торгівля*. 2023. №35. С. 30-38. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-35-04>.
21. Логістичний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3292>
22. Маркіна І. А., Потапюк І. П., Мошенець Д. О. Теоретико-методологічні засади управління якістю продукції. *Економічний форум*. 2018. № 1. С. 189-193.
http://irT=asp_brief&C21COM=S&2_VTYP=&2_S21STR=ASP&S21STN=868001.
23. Медвідь Л. Г., Міценко Н. Г., Черкасова С. В. Класифікація витрат на якість продукції для обліку та контролю в системі управління якістю виробничого підприємства. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2022. № 66. С. 10-21. <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1073>.

- 24.Маркетингова діяльність замовника у процесі організації публічних закупівель / С. М. Лихолат, М. Р. Верескля, А. О. Мельник. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. С. 1-5. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4302>.
- 25.Молодіжна міграція в умовах російсько-української війни: ризики та загрози національній безпеці / Михаліцька Н., Яцик М. Р., Караїм О.О. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2022. Вип. 2. С. 24-32. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5993>
- 26.Особливості впровадження системи управління якістю сільськогосподарської продукції в умовах євроінтеграції / В. М. Онегіна, В. В. Антощенкова, Ю. М. Кравченко // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. №35. С. 121-126. <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/9579>.
- 27.Павлова О. М., Павлов К. В., Омельчук Б. В., Кучерява О. Ю. Формування системи управління якістю як чинника конкурентоспроможності продукції підприємств аграрної галузі. *Innovation and Sustainability*. 2022. №4. С.193-201. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.193.201>.
- 28.Підопригора Ю. А. Якість та відповідність продукції нормативним документам: принципи організації. *Міжвузівський збірник «Наукові нотатки»*. Луцьк. 2021. № 71. С. 29-34.
- 29.Різніченко Л. В. Розробка стратегії підвищення якості продукції як гаранту зростання конкурентоспроможності підприємства. http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_1_2/pdf/178-184.pdf.
- 30.Русавська В., Неїленко С. Якість як визначальний фактор задоволення потреб споживачів продукції та послуг ресторанного бізнесу. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2022. №5(1). С.148–158. <https://doi.org/10.31866/2616-7468.5.1.2022.260890>.
- 31.Терлецька Ю., Кравчук А. Управління якістю продукції у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Молодий вчений*.

2022. №1 (101). С. 242-245. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-1-101-49>.
- 32.Томілін О. О. Впровадження системи управління якістю послуг на підприємствах. URL: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.2/312.pdf>.
- 33.Управління якістю продукції та послуг : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. А. Г. Благополучна ; [рец.: Н. І. Штангеева, Г. П. Скляр, Л. В. Смолій]. Умань : Візаві, 2023. 131 с.
- 34.Формування системи управління якістю продукції підприємства в сучасних умовах господарювання / В.М. Маховка, В.М. Вишовський // Економічний форум: наук. журн. Луцьк: Луцький НТУ, 2016. № 2. С.182-186. <http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PoltNTU/192>.
- 35.Чеботарьова І. Б., Манаков В. П. Дослідження засобів та методів управління якістю на підприємстві «Бурунін і К». <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/4815b173-8b76-4892-8a9a-8f7>.
- 36.Hobela V. Logistics as a supply tool for ecological and economic security of the state. *Intellectualization of logistics and supply chain management*. 2020. № 3. pp. 29-37. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3288>.
- 37.Hobela V. International institutional support for economic and ecological security. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Економічна»*. 2020. №(99). С. 82-91. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3810>.
- 38.Blaga N., Hobela V., Svatiuk O. Development the indicators of economy greening. *Norwegian Journal of development of International Science*. 2021. Vol. 73.1. Pp. 21–25.
- 39.Hobela V., Huzenko I., Blaga N. Determining ecological threats to the state's economy. *Znanstvena misel journal*. 2021. № 60. Vol. 1. Pp. 13–18. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4118>

40. YouControl. URL:<https://youcontrol.com.ua/dashboard/> (дата звернення: 12.04.2024).